

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО

ул. „Св. Неделя“ № 5, София 1000
тел.: (+359 2) 9301 273
факс: (+359 2) 981 1833

www.mh.gov.bg

БАЛНЕОЛОГИЧНА ОЦЕНКА

Тази балнеологична оценка удостоверява, че минералната вода, добита от водоземно съоръжение

сондаж № 3 „Плажа“

находище на минерална вода „Добринище“, гр. Добринище, община Банско, област Благоевград има следните:

A. Геоложки и хидроложки характеристики:

Местоположение

Термоминерално находище „Добринище“ се намира източно от гр. Добринище, в долината на р. Добринишка.

Формираща среда на минералната вода

Термалната зона представлява тясна ивица с дължина около 1,2 км. В находището съществуват 14 естествени извори и 3 броя експлоатационни сондажа.

Подхранване на находището

Подхранването на находището става чрез инфилтрация на валежни води главно от атмосферен произход по високите части на Рило - Западно Родопския батолит.

Придвижването на атмосферните води от дълбочина се извършва в добре развита дуктативна водонапорна система.

Колектор на минералната вода

Колектор на минералната вода са гранитите на палеозойските гранити на Рило - Западно Родопския батолит.

Експлоатационни водоизточници на минерална вода в находището

В находището съществуват 14 естествени извора и 3 бр. експлоатационни сондажа. КЕИ № 2 „Банята“, КЕИ № 3 „Пералнята“, Сондаж № 1 „Пералнята“, Сондаж № 2 „Банята“, Сондаж № 3 „Плажа“, КЕИ № 4 „Аджимско миро“, КЕИ № 6 „Второ миро-запад“, КЕИ № 5 „Второ миро-изток“, КЕИ № 7 „Тепавицата“ и КЕИ № 9 „Римска баня“.

Експлоатационни ресурси

Със Заповед № РД-881 от 26.11.2012 г. на министъра на околната среда и водите находището са утвърдени експлоатационни ресурси минерална вода.

По експлоатационни водоизточници локалните експлоатационни ресурси се разпределят както следва:

Находище	Регионални експлоатационни ресурси от минерална вода по категории			Температура °C	Σ15,36	16,8-28,5	Σ1600
	Q _{кп1} (л/сек)	Q _{кп2} (л/сек)	Q _{кп3} (л/сек)				
Находище на минерална вода „Добринище“, пукнатинна водна система в палеозойските скали на Гило- Западно Родопския басейн	6,30	9,06	2,40	31,8-43,5	Σ15,36	16,8-28,5	Σ1600
	15,36						

и технически възможен дебит:

Сондаж	Технически възможен дебит Q (л/сек)	Кота СВН м	Допустимо понижение Сдоп. м	Допустима кота на динамично водното ниво м
Сондаж № 3 „Плажа“	1,92	-	4,20	Самоизлив на кота 819,17 м

Каптиране

Сондаж № 3 „Плажа“ се намира в зоната на плажа северно от стария минерален басейн от землището на град Добринище. Сондажния ствол до 18,00 м е обсаден с метален кондукторна колона ø 159/6 мм надеждно циментирана. Това обезпечава зоната на минералните води от повърхностно замърсяване. Няма изградена каптажна шахта. Устието на сондажа е затворено с фланцов капак и е оборудвано със спирален кран, манометър и водомер. Сондажа не е разположен в каптажна камера. Водовземното съоръжение е изградено през 2003 г. и се намира в добро техническо състояние. Сондажът попада на територията на плажния комплекс частна собственост и по тази причина свободния достъп до водовземното съоръжение е възпрепятстван, което гарантира неговата сигурност и опазването на целостта му.

Около сондаж № 3 „Плажа“ е изградена декоративна ограда играеща зона за прена охрана. Работата на съоръжението се контролира чрез подземна помпена станция намираща се до минералния басейн.

Санитарно-охранителна зона

Със Заповед № РД-821/21.10.2014 г. на министъра на околната среда и водите е определена санитарно-охранителната зона на находище на минерална вода „Добринище“, гр. Добринище, община Банско.

Б. Състав:

1. Аниони	mg/l	eq%
F ⁻	6,05	9,346
Cl ⁻	5,14	4,256
SO ₄ ²⁻	41,56	25,395
CO ₃ ²⁻	24,00	23,481
HCO ₃ ⁻	76,27	36,699
HSiO ₃ ⁻	2,16	0,823
NO ₃ ⁻	< 1,00	0,000
NO ₂ ⁻	< 0,05	0,000
Сума:	155,18	~100,00

2. Катиони	mg/l	eq%
NH ₄ ⁺	< 0,05	0,000
Li ⁺	0,14	0,095
Na ⁺	60,41	93,947
K ⁺	1,45	1,326
Ca ²⁺	2,26	4,032
Mg ²⁺	< 0,12	0,000
Fe-общо	< 0,02	0,000
Mn ²⁺	< 0,02	0,000
Сума:	64,26	~100,00

Сух остатък при 180°C	235 mg/l
Сух остатък при 260°C	223 mg/l
Електропроводимост	313 µS/cm
pH	9,03
Температура	43,1 °C

H ₂ SiO ₃	74,39 mg/l
Обща минерализация	292 mg/l
Въглероден диоксид	0,00 mg/l
Сероводород	< 0,5 mg/l
Дебит	1,92 l/s

Външен вид: Водата е бистра, безцветна, без утайка и без мирис.

3. Микроелементи (mg/l)

Алуминий	0,057	Селен	< 0,010
Арсен	< 0,010	Живак	< 0,001
Антимон	< 0,005	Сребро	< 0,050
Калций	< 0,003	Цинк	0,019
Хром	< 0,005	Барий	< 0,010
Мед	< 0,050	Бор	0,132
Никел	< 0,005	Цианиди	< 0,010
Олово	< 0,010		

Данните са съгласно Протокол от изпитване № 409 от 03.02.2021 г. на Специализирания лабораторен център за минерални води към „НСБФТР“ ЕАД, гр. София и Протокол за контрол на води № 112 от 10.12.2020 г. на РЗИ Благоевград.

4. Радиологични показатели

Обща α-активност	0,050±0,014 Bq/l	Радон ²²²	141,20±7,93 Bq/l
Обща β-активност	0,168±0,036 Bq/l	Естествен уран	0,0045±0,0010 Bq/l
Радий ²²⁶	0,079±0,026 Bq/l	Обща индикативна доза	< 0,10 mSv/year

Данните са съгласно Протоколи за контрол на радиологични показатели на вода № W 033a от 26.03.2021 г. на Орган за контрол от вид А при НЦРРЗ.

3. Микробиологични показатели

Общ брой колонии на жизнеспособни микроорганизми при 20 + 2°C за 72 ч. 0/1 КОЕ/см ³	Ешерихия коли при 43°C	0/250 см ³
Общ брой колонии на жизнеспособни микроорганизми при 37° + 1°C за 24 ч. 0/1 КОЕ/см ³	Фекални стрептококи (ентерококи)	0/250 см ³
Колиформи при 37°C	Сулфитредуциращи кластридии	0/50 см ³
0/250 см ³	Псевдомонас аеругиноза	0/250 см ³

Данните са съгласно Протокол за контрол на води № 992 от 14.12.2020 г. на Орган за контрол от страна на РЗИ Благоевград.

Заключение:

Общата минерализация на минерална вода от сондаж № 3 „Плажа“ находище на минерална вода „Добринище“, гр. Добринище, община Банско, област Благоевград е 292 mg/l. Характеризира се като хипертермална, ниско минерализирана, хидрокарбонатно-сулфатна-натриева и силициева вода, с високо съдържание на флуорид, без санитарно-химични и микробиологични признаци за замърсяване. Поради установено високо съдържание на „флуор“ (установена стойност от 6,05 mg/l) водата се определя като неподходяща за ежедневна употреба за питейни цели. Съдържанието на изследваните микрокомпоненти и стойностите на радиологичните показатели са в границите на нормите за минерални води. Водата има стабилен физико-химичен състав и свойства и отговаря на изискванията на Наредбата № 14 за курортните ресурси, курортните местности и курортите (бр. 79 от 1987 г., посл. изм. бр. 70 от 2004 г.).

В. Свойства:

Известно-профилактичните свойства на водата се определят от нейната минерално-химична наличност на хидрокарбонатни-сулфатно-натриеви-флуорни и силициеви съставки.

Питейното балнеолечение с този тип води оказва въздействие основно върху стомашно-чревния тракт, жлъчно-чернодробната и бъбречно-отделителната системи. Те намаляват вискозитета на хиперацидитета на стомашния сок, ако се приемат 60-90 минути преди хранене. Доказано е също че карбонатно-сулфатната вода предизвиква така наречената разреждаща секреция в стомашно-чревния тракт, което обуславя едно от най-популярните им въздействия в балнеологията - предизвикват перисталтичен ефект от преразтягане на червата, който води до очистителен ефект. Тези води стимулират кинетиката на жлъчните пътища, имат противовъзпалително действие и влияят върху секреторната функция на черният дроб и жлъчният мехур, като предизвикват холеретично и по-малко холагонно действие. Сулфатните води въздействат върху обменните вещества, при затлъстяване чрез очистителния ефект, при захарна болест като подпомагат пълното изгаряне на въглехидратите и гликогенообразуването, подобряват пуриновата обмяна, като спомагат тяхното пълно изгаряне от организма. Наличието на силиций има адстративно и антисептично въздействие и намира приложение за лечение на кожни заболявания.

При използване за питейно балнеолечение и балнеопрофилактика (след съответно нагряване до 35-37° C) оказва благоприятно въздействие при следните заболявания: стомашно-чревни заболявания (хронични гастрити, гастродуоденити с намалена стомашна секреция, язва на стомаха, сентероколити свързани с намалена моторика на черния тракт и др.); жлъчно-чернодробни заболявания (жлъчно-каменна болест, хронични холецистити, холангити, хронични хепатити, дискинезии на жлъчните пътища и др.); бъбречно-урологични (хронични пиелонефрити, хронични нефрити, уратна и оксалатна литиаза, състояния след литотрипсия и др.); метаболитни заболявания (подгря, затлъстяване, захарен диабет и др.); лица експонирани на вредни вещества (промишлените предприятия, фабрици, фабриките и черният дроб от вредни вещества натрупани вследствие на отделяните вредни газове от заводи, автомобили и др.).

Препоръчително е поради наличието на флуор (6,05 mg/l) питейното балнеолечение да бъде провеждано с курсове не по-дълго от 15-20 дни, 1-2 пъти в годината с дозировка не повече от 150 ml дневно. В предвид специфичните физикохимични и радиологични свойства на водата

минералната вода, същата може да бъде прилагана в балнеологични курсове 25-28 дни двукратно годишно.

Инхалационно лечение: при хронични възпалителни заболявания на горни и долни дихателни пътища.

Използването на минералната вода за питейно балнеолечение и балнеопрофилактика и лекарско назначение, при спазването на строго определени методики и дозировки (количеството питейната вода, температура и начин на приемане, продължителност на лечебния профилактичния курс).

При използване за външно балнеолечение и балнеопрофилактика (след съответно температуриране до 35-37°C) оказва благоприятно въздействие при следните заболявания: дегенеративни и възпалителни заболявания в ремисия (артрозоартрити, коксартрози, ревматоиден артрит, анкилозиращ спондилартрит и др.); заболявания на периферната нервна система (дископатии, радикулити, плексити, полирадикулоневрити и др.); след оперативни интервенции на опорно-двигателния апарат (за кинезитерапия при посттравматични и постоперативни състояния); кожни (хронични дерматити, псориазис); гинекологични (хронични гинекологични заболявания); мъжката полова система-стерилитет, метрити, хронични аднексити и др.).

Противопоказания за външно балнеолечение: при вътрешно (питейно) балнеолечение противопоказана до 6 месеца след кръвоизлив от стомашно-чревния тракт; стенокардия; заболявания; онкологични заболявания; инфекциозни заболявания; заболявания в остър стадий; декомпенсирана функция на органи и системи; ХИБС – с ритъмни нарушения, етиленсия.

Средно-възстановителна дейност при съответно температуриране на водата до 28 °C.

В случаите, когато минералната вода от сондаж № 3 „Плажа“ на находище „Добринище“, гр. Добринище, община Банско, област Благоевград се използва за лечебни цели, различни от посочените в балнеологичната оценка или когато водата се ползва за медицински цели, променя минералния състав посочен в балнеологичната оценка, следва да бъде получено одобрение от Министерството на здравеопазването за всяка конкретна цел и начин на нейното приложение.

ЗА МИНИСТЪР:

ДОЦ. Д-Р ГЕОРГИ ЙОРДАНОВ, ДМ

ЗАМЕСТНИК-МИНИСТЪР

(Съгласно Заповед № РД-01-2 от 04.01.2022 г.)

